

Na podlagi tretjega odstavka 14. člena Zakona o kontroli cen (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o določitvi nadomestila dobaviteljem električne energije

1. člen

(1) Ta uredba določa način določitve in postopek izplačila primerne nadomestila zaradi povzročitve občutne škode, ki lahko nastane dobaviteljem električne energije zaradi uvedbe najvišje dovoljene maloprodajne cene električne energije skladno z Uredbo o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22).

(2) Ta uredba se uporablja z dobavitelje električne energije, ki so zavezani dobavljati električno energijo po cenah skladno z Uredbo o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22), če so te cene nižje od stroškovnih cen in če zaradi tega utrpijo občutno škodo.

(3) Ta uredba se ne uporablja za dobavitelje električne energije, ki v obdobju regulacije cen električne energije prekinejo z opravljanjem dejavnosti dobave električne energije.

2. člen

(1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. »dobavitelj« pomeni dobavitelja električne energije končnim odjemalcem v Republiki Sloveniji, pod pogojem, da opravlja dejavnost dobave električne energije kategorijam odjemalcem v obdobju regulacije maloprodajnih cen, uvedenih z Uredbo o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22) ;
2. »čezmejne prenosne kapacitete« pomenijo kapacitete za prenos energije iz regulacijskega območja zakupa električne energije v regulacijsko območje operaterja slovenskega prenosnega sistema;
3. »interni posel« pomeni transakcijo z električno energijo s fizično poravnavo, sklenjeno med dobaviteljem po tej uredbi in z njim povezano družbo, kot je opredeljena v Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C in 18/21);
4. »nadomestilo« pomeni nadomestilo, izračunano v skladu s 4. členom te uredbe;
5. »regulirane maloprodajne cene« pomenijo cene, določene v Uredbi o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22);
6. »regulirani segment odjemalcev« pomeni gospodinjstve odjemalce, male poslovne odjemalce in odjem v skupnih prostorih večstanovanjskih stavb in v skupnih prostorih v mešanih večstanovanjsko-poslovnih stavbah, glede katerih je Uredba o določitvi cene električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22) določila najvišjo dovoljeno maloprodajno ceno električne energije;
7. »spot posli«, pomenijo posle za dan vnaprej ali znotraj dneva. Spot posli so lahko sklenjeni bilateralno ali na borzi;
8. »stroški odstopanj« so stroški, kot jih ugotavlja in obračunava operater trga skladno s Pravili za delovanje trga z elektriko (Uradni list RS, št. 74/18, 62/19, 159/21 - popr. in 69/22);
9. »terminski posli«, pomenijo posle s fizično ali finančno poravnavo in ročnostjo, daljšo od ročnosti spot posla. Terminski posli so lahko katerikoli posli, in sicer bilateralni posli ali posli sklenjeni na terminski borzi, standardizirani ali nestandardizirani posli.

(2) Izrazi s področja energetike, ki niso opredeljeni s to uredbo, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja energetike.

3. člen

(1) Operater trga je odgovoren za ugotavljanje upravičenosti in izplačilo nadomestila dobaviteljem električne energije.

(2) Elektrooperater je odgovoren za posredovanje vseh podatkov, potrebnih za ugotavljanje nadomestila skladno s to uredbo, operaterju trga.

4. člen

(1) Dobavitelj električne energije je na podlagi opravljenih dobav obdobju od 1. januarja 2023 do 31. avgusta 2023, upravičen do mesečnega nadomestila, ki se izračuna kot zmnožek med mesečno dobavljeno količino električne energije reguliranim segmentom odjemalcev in razliko med mesečnim nabavnim stroškom električne energije, potrebnim za dobavo reguliranim segmentom odjemalcev (neposredno povezanim z dobavo električne energije in izraženim v EUR/MWh), in regulirano maloprodajno ceno reguliranim segmentom odjemalcev (izraženo v EUR/MWh), pri čemer se skladno s to uredbo upošteva tudi strošek dobavitelja električne energije:

$$N = Q \times (C_{EE} - C_{reg} + C_{dob}),$$

kjer pomeni:

N = mesečno nadomestilo (v EUR), ki se izplača le, v kolikor je vrednost pozitivna

Q = mesečna dobavljena količina električne energije (v MWh) reguliranim segmentom odjemalcev, pri čemer se odšteje količina električne energije, ki so jo je dobavitelj oziroma z njim povezane družbe v posameznem mesecu, za katerega se računa mesečna dobavljena količina, sami proizvedli v Republiki Sloveniji.

V primeru nemerjenih odjemalcev se realizirani odjem (in s tem tudi realizirana dobava dobavitelja) teh odjemalcev izračuna skladno s Pravili za delovanje trga z električno energijo (Uradni list RS, št. 74/18, 62/19, 159/21 - popr. in 69/22), po izteku regulacije pa poračuna s strani operaterja trga skladno s 5. členom te uredbe na podlagi obračunskih podatkov ugotovljenih na podlagi dejanskih meritev.

C_{EE} = nabavna cena (v EUR/MWh), ki se izračuna tako, da se vsota vseh nabavnih stroškov, neposredno potrebnih za dobavo energije Q reguliranim segmentom odjemalcev v dotičnem mesecu, deli s količino kupljene energije. Upoštevani stroški zajemajo vse nakupne in prodajne posle z električno energijo dobavitelja (terminske in spot posle; posle za zakup čezmejnih prenosnih kapacitet), potrebne za dobavo električne energije reguliranim segmentom odjemalcev, pri čemer se pri določitvi postavke **C_{EE}** upoštevajo omejitve določene v drugem odstavku tega člena. Ti stroški ne zajemajo stroškov odstopanj in ostalih stroškov dobavitelja, ki se pod pogoji iz te uredbe priznajo pod postavko **C_{dob}**.

C_{reg} = regulirana maloprodajna cena (v EUR/MWh) reguliranega segmenta odjemalcev, ki se izračuna tako, da se vsota dobavljene energije za vse tri tarife in za obe regulirani kategoriji (gospodinjstva in MPO) deli z zneskom, ki je bil za to energijo zaračunan odjemalcem.

C_{dob} = strošek dobavitelja, ki je zamejen na največ 8 EUR/MWh (brez DDV), pri čemer se do izteka regulacije za dotične mesece regulacije dobavitelju ne glede na dejanski strošek vnaprej izplačuje strošek v višini 8 EUR/MWh (brez DDV), po izteku regulacije pa je dobavitelj dolžan v primeru, da operaterju trga skladno s 5. členom te uredbe stroška v tej višini ne dokaže v celoti, presežni del izplačanega nadomestila v delu presežnih stroškov vrniti. Strošek dobavitelja sestavljajo naslednje postavke:

- stroški odstopanj
- vsi ostali stroški, ki jih ima dobavitelj z oskrbo reguliranim segmentom odjemalcev, in niso neposredno vezani na nabavo električne energije (zaposleni, poštni stroški, licence...)

(2) Pri določitvi postavke C_{EE} se upoštevajo naslednje omejitve:

1. dobavitelj si je dolžan kot skrben gospodar ves čas prizadevati, da za potrebe dobave reguliranim segmentom odjemalcev zakupi električno energijo (v nadaljnjem besedilu: zapre pozicijo) po najnižjih možnih tržnih cenah glede na v trenutku zapiranja pozicije znan in planiran profil odjema reguliranih segmentov odjemalcev (v nadaljnjem besedilu: planiran profil odjema);

2. za potrebe dobave električne energije od vključno 1. 9. 2022 do vključno 31. 12. 2022 (t.j. za mesece od vključno september do vključno december 2022) se nadomestila ne izplačujejo;

3. za potrebe dobave električne energije od vključno 1. 1. 2023 do vključno 31. 8. 2023 (t.j. za mesece od vključno januar do vključno avgust 2023) se pri določitvi postavke C_{EE} upoštevajo vsi posli dobavitelja potrebni za izvedbo dobave v mesecu, za katerega dobavitelj uveljavlja nadomestilo (terminski, spot), ne glede na produkt, pri čemer veljajo naslednje omejitve:

a. za terminske posle sklenjene najkasneje do 30. novembra 2022 se priznajo cene teh poslov, vendar za posamezni posel ne več kot 300 EUR/MWh;

b. za posle, sklenjene po 30. novembru 2022:

- za terminske posle se priznajo cene teh poslov le do višine tržnih cen za primerljive produkte, ki so veljale od vključno uveljavitve te uredbe pa do vključno 31. 12. 2022;
-
- za spot posle se priznajo cene teh poslov le do višine tržnih cen za primerljive produkte (ki ustrezajo planiranemu profilu odjema), ki so veljale od vključno uveljavitve te uredbe pa do vključno 31. 12. 2022,
- Omejitvi iz prejšnjih dveh alinej se ne uporabljata v primeru povečanega odjema, če dobavitelj uspe dokazati, da iz objektivnih razlogov tega kot skrben gospodar ni mogel oziroma ni uspel zapreti do vključno 31. 12. 2022 oziroma ni mogel predvideti takšnega obsega odjema zaradi spremembe odjema glede na planiran profil odjema ali prihod novih odjemalcev. V tem primeru se priznajo cene sklenjenih terminskih poslov in cene sklenjenih spot poslov, vendar le, v kolikor je dobavitelj te posle sklenil kot skrben gospodar.

4. interni posli, ki jih dobavitelji predložijo v izračun postavke C_{EE} , morajo odražati tržne cene v trenutku sklenitve takšnega posla. Kot tržna cena se upošteva cena primerljivih terminskih produktov, s katerimi se običajno trguje bilateralno ali na borzah.

5. člen

(1) Dobavitelji električne energije so na mesečni ravni do 5. dne v mesecu, ki sledi mesecu dobave, glede katerega veljajo regulirane maloprodajne cene, zavezani pri operaterju trga vložiti zahtevo za izplačilo nadomestila, pri čemer hkrati priložijo vsa dokazila, ki izkazujejo izračun predlaganega zneska nadomestila. Na zahtevo operaterja trga morajo dobavitelji električne energije v roku 5 delovnih dni predložiti vsa dodatna zahtevana dokazila, v nasprotnem primeru se šteje da dobavitelj električne energije ni uspel dokazati višino zahtevanega nadomestila in da do nadomestila ni upravičen. Dobavitelji so dolžni v roku 15 delovnih dni po izteku regulacije operaterju trga predložiti dokazila, s katerimi dokazujejo stroške za postavko C_{dob} iz 4. člena te uredbe.

(2) Operater trga na svoji spletni strani objavi obrazec, na katerem dobavitelji oddajo zahtevek za izplačilo nadomestila.

(3) Operater trga na podlagi vloženih zahtevkov izvede izplačilo nadomestila dobaviteljem električne energije. Sredstva za izplačilo nadomestil, ki so prihodek operaterja trga, zagotovi ministrstvo, pristojno za finance. Operater trga v ta namen sklene z ministrstvom, pristojnim za finance pogodbo, s katero se določijo namen, način in vir financiranja nalog, sredstva za izvajanje teh nalog in pogoji opravljanja nalog. Operater trga mora voditi ločene računovodske obračune in evidence o sredstvih za izvajanje nalog iz tega odstavka.

(3) Dobavitelji električne energije, ki so upravičeni do mesečnega nadomestila, so dolžni predložiti vsa potrebna dokazila, s katerimi dokazujejo postavke, na podlagi katerih se v skladu s tem zakonom obračuna mesečno nadomestilo. Računovodske izkaze, knjigovodske listine in drugo dokumentacijo so dobavitelji električne energije dolžni hraniti toliko časa in na način, kot je določeno z zakonom, ki ureja vodenje poslovnih knjig ter izdelavo letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike ter za pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava.

(4) Odgovornost za pravilnost izračuna in verodostojnost predloženih dokazil, zahtevanih s strani operaterja trga nosijo izključno dobavitelj električne energije, kar s podpisom obrazca iz drugega odstavka tega člena zagotavljajo pod kazensko in materialno odgovornostjo.

(5) Kot dokaz za sklenjene posle, se štejejo konfirmacija, pogodba, račun, drugo, v kolikor je iz teh dokumentov jasno razvidna cena električne energije in obdobje dobave, pri čemer mora iz dokazil izhajati pokritje količin iz planiranega profila odjema.

(6) Kot dokaz za mesečno količino dobavljene električne energije končnim odjemalcem, glede katerih velja regulirana cena, se štejejo uradni podatki operaterja distribucijskega omrežja (mesečna fakturirana realizacija). V primeru nemerjenih odjemalcev operater trga po izteku regulacije poračuna količine na podlagi obračunskih podatkov ugotovljenih na podlagi dejanskih meritev ter na tej podlagi izračuna končne vrednosti mesečnih nadomestil.

(7) Kot dokaz za stroške odstopanj se štejejo zaračunani stroški odstopanj, ki odpadejo na reguliran segment odjema.

(8) Po prejemu zahtevka za izplačilo nadomestila in vseh zahtevanih dokazil, operater trga v roku 15 dni odloči o višini nadomestila, ki ga zahteva dobavitelj in v kolikor potrdi znesek izvede izplačilo nadomestila v tem roku. Zoper odločitev operaterja trga o višini nadomestila ni pritožbe, je pa dovoljen upravni spor.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

6. člen

Operater trga objavi na svoji spletni strani obrazec iz drugega odstavka 5. člena najpozneje v petnajstih dneh po uveljavitvi te uredbe.

7. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.

Ljubljana, dne

EVA 2022-2430-0110

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

K 1. členu:

V 1. členu je določena vsebina uredbe. Gre za določitev načina in postopka izplačila primerne nadomestila škode, ki nastaja dobaviteljem električne energije zaradi regulacije maloprodajne cene za določene upravičence iz Uredbe o določitvi cen o določitvi cen električne energije. Zakon o kontroli cen (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZKC) določa, da lahko vlada določi primerno nadomestilo podjetjem, ki bi jim ukrep omejitev cene povzročil občutno škodo, če vlada hkrati naloži podjetjem, da zaradi ukrepa ne smejo prenehati prodajati blaga, na katerega se ukrep nanaša. Uredba o določitvi cen električne energije med drugim določa, da dobavitelji, ki od uveljavitve te uredbe dobavljajo električno energijo upravičencem do regulirane cene, ne smejo prenehati z dobavo tem kategorijam odjemalcev in ne smejo odkloniti sklenitve pogodbe o dobavi z novimi odjemalci.

K 2. členu:

Drugi člen določa pomen izrazov v uredbi in določa, da imajo drugi izrazi, ki v tem členu niso posebej opredeljeni enak pomen, kot ga določajo ostali predpisi s področja energetike. Pojem dobavitelja je v tej uredbi opredeljen nekoliko ožje, kot v Zakonu o oskrbi z električno energijo, saj pojem dobavitelja v zakonu zajema precej širši nabor subjektov.

K 3. členu:

Operater trga, tj. Borzen d.o.o., je odgovoren za ugotavljanje upravičenosti in izplačilo nadomestila dobaviteljem električne energije. Člen v nadaljevanju še določa, da mora elektrooperater, to zajema systemskega in distribucijskega operaterja, posredovati vse podatke, potrebne za ugotavljanje nadomestila skladno s to uredbo, operaterju trga.

K 4. členu

Uredba v 4. členu določa, da se nadomestilo za dobavo električne energije zagotavlja upravičencem do reguliranih cen od 1. 1. 2023 do 31. 8. 2023, dokler bodo veljale regulirane cene. Izvajalec obračuna in izplačil je organizator trga, družba Borzen, d.o.o.

Dobavitelji, ki so ravnali po načelu dobrega gospodarja, so skoraj vse pozicije za leto 2022 zaprli že leta 2021, ko so bile cene na terminskih trgih še bistveno nižje. Zato nadomestila za dobave v letu 2022 niso predvidene. Za leto 2023 pa tudi dober gospodar ni mogel več zapreti vseh pozicij po cenah, ki bi prenesle vladno omejitev. Za posle, sklenjene pred sprejemom uredbe, se tako prizna dejanske stroške teh poslov, a največ do 300 €/MWh. Za posle, ki jih dobavitelji sklepajo po objavi uredbe se kot merilo za upoštevanje ceno upošteva obdobje v letu 2022 po sprejemu uredbe. Po sprejemu uredbe so pogoji za dobavitelje bolj jasni, cene na terminskih borzah pa so po vrhu v prvi polovici leta sedaj nižje. Pričakuje se, da dober gospodar v takem trenutku zapre pozicije, če tega ne stori zaradi svojih drugačnih predvidevanj, sam nosi tveganja, če bo moral pozneje posle sklepati po višji ceni. Uredba določa tudi pravila za obravnavo internih poslov, ki ne smejo biti sklenjeni po višjih cenah od tržnih in morajo odražati tržne cene v trenutku sklenitve takšnega posla, da se lahko upoštevajo za določanje nadomestila. Posebna določba omogoča, da se stroški za nepredvideni odjem prizna po dejanskih stroških.

Posebej je iz količine, ki se prizna za povračila, izvzeta lastna, v skupini proizvedena energija. Povprečni lastni stroški slovenskih elektrarn prenesejo regulirano ceno. Pri tem sta mišljeni predvsem dve skupini: HSE (Energija Plus, ECE, TEŠ, DEM, SEMG, ...) in GEN (GEN-I, Elektro energija, polovica NEK, HESS, TEB, ...), v katerih proizvedena energija zadošča za pokritje njihovega deleža reguliranega segmenta odjemalcev.

Člen določa tudi način poročila v primeru odjemnih mest, ki nimajo sprotnih meritev, ter kako Borzen dobi potrebne podatke v zvezi s tem delom odjema zemeljskega plina.

Groba ocena velikostnega razreda izplačil po danih pravilih je za osem mesecev v letu 2023 okrog 220 mio €. Pri terminskih poslih je za Slovenijo merodajna madžarska borza HUDEX. Tam so trenutno, 10. novembra, letne in četrtletne terminske pogodbe za pas okrog 350 €/MWh in padajo. Regulirana cena je nastavljena približno na 100 €/MWh za gospodinjske odjemalce (27% odjema) in okrog 125 za MPO (10% odjema). Letna poraba vseh odjemalcev v Sloveniji leta 2021 je bila 13,3 TWh. Ker imata skupini HSE in GEN svojo proizvodnjo, dobijo povračila le dobavitelji, ki te proizvodnje nimajo (Petrol, E3, HEP,

in ostali), To zajame okrog 27% reguliranih odjemalcev, strošek za proračun je ob predpostavljenih cenah približno 220 mio €.

K 5. členu:

Obračun za izplačilo nadomestil izvaja organizator trga, ki mu morajo v ta namen dobavitelji predložiti vse potrebne podatke in dokumente. Ta člen uredbe določa kdaj in kako morajo dobavitelji električne energije vložiti zahtevo za izplačilo nadomestila. Če dokazila ne zadoščajo za ugotovitev dejanskega stanja morajo na zahtevo družbe Borzen v roku petih delovnih dni predložiti vsa dodatna zahtevana dokazila, v nasprotnem primeru ne bodo upravičeni do nadomestila. Borzen mora v roku 15 dni od sprejema uredbe na svoji spletni strani objaviti obrazec za oddajo zahtevkov za izplačilo nadomestila. Uredba določa, da morajo upravičenci do mesečnega nadomestila hraniti in predložiti vsa potrebna dokazila, s katerimi dokazujejo zahtevek za mesečno nadomestilo. Dobavitelji električne energije z zahtevkom hkrati izjavljajo svojo kazensko in materialno odgovornost v zvezi z upravičenostjo zahtevka in resničnostjo navedb in dokazil. Kot dokaz za upravičenost se uporabijo vsa veljavna dokazila, kot so konfirmacija, pogodba, račun, ali drug dokument, če je iz teh dokumentov jasno razvidna cena in količina zemeljskega plina ter obdobje dobave, jasno pa mora biti tudi, da gre za pokritje količin planiranega profila odjema upravičencev do regulirane cene. Uredba daje Borzenu pravno podlago, da lahko določi poseben obrazec za posredovanje teh podatkov. Borzen mora po prejemu zahtevka in popolne vloge v roku 15 dni odločiti o višini nadomestila in izvesti izplačilo dobavitelju. Sredstva za izplačilo nadomestil, ki so prihodek operaterja trga, zagotovi ministrstvo pristojno za energijo. Operater trga v ta namen z ministrstvom, pristojnim za finance sklene pogodbo, s katero se določijo namen, način in vir financiranja nalog, sredstva za izvajanje teh nalog in pogoji opravljanja nalog. Operater trga mora voditi ločene računovodske obračune in evidence o sredstvih za izvajanje teh nalog.

K 6. členu

Prehodna določba, ki določa, da mora operater trga na svoji spletni strani objaviti obrazec za oddajo zahtevkov za izplačilo nadomestila najpozneje v petnajstih dneh po uveljavitvi te uredbe

K 7. členu

Določen je datum začetka veljavnosti uredbe, in sicer naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.